

DRUSKININKŲ MIKALOJAUS KONSTANTINO ČIURLIONIO MENO MOKYKLA
NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO KOKYBĖS RODIKLIŲ ĮVERTINIMAS

RODIKLIS	RODIKLIO ASPEKTAI	RODIKLIO VERTINIMO PAGRINDIMAS
I. UGDYMO PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS SRITIS		
1. Ugdymosi tikslai, pasiekimai ir jų vertinimas *	1.1. Ugdomos vaikų bendrosios ir dalykinės (profesinės) kompetencijos. 1.2. Vaikai ir tėvai žino planuojamus ugdymo tikslus ir rezultatus. 1.3. Teikėjas naudoja individualios vaiko pažangos, pasiekimų atpažinimo ir pažangos vertinimo sistemą. 1.4. Vaikui, baigusiam neformaliojo vaikų švietimo programą, išduodamas pažymėjimas, kuriame nurodomos jo įgytos kompetencijos.	Įstaigos parengtų muzikos, dailės ir choreografijos ugdymo programų analizė parodė, kad mokykloje nuosekliai ugdomos vaikų bendrosios ir profesinės kompetencijos. Pokalbių su mokiniais ir jų tėvais metu pasitvirtino, kad vaikai ir tėvai žino planuojamus ugdymo tikslus. Dokumentų analizė parodė, jog mokykla parengė individualios vaiko pažangos, pasiekimų atpažinimo ir pažangos vertinimo sistemą. Vaikui, baigusiam neformaliojo vaikų švietimo programą, išduodamas pažymėjimas, kur nurodomos programų dalykų apimtis valandomis, o neišėjus pilnai programos išduodama pažyma. Apibendrinus pokalbių medžiagą bei atlikus dokumentų analizę, išorės vertintojai daro išvadą, kad rodiklio „Ugdymosi tikslai, pasiekimai ir jų vertinimas“ įvertinimo lygis – aukštas.
2. Asmenybės augimas, siejant ugdymą su gyvenimu *	2.1. Vaikas geba išsikelti asmeninius tikslus, įgyja naujų gebėjimų bei vertybinių nuostatų. 2.2. Ugdymo procesas planuojamas taip, kad vaikas galėtų pasidžiaugti savo pasiekimais, gebėtų įveikti nesėkmes.	
3. Grįžtamasis ryšys *	3.1. Teikėjas reguliariai planuoja ir vykdo refleksijas su vaiku apie ugdymo(si) eigą, pasiekimus bei pažangą. 3.2. Teikėjas reguliariai aptaria vaiko ugdymo(si) eigą, pasiekimus bei pažangą su tėvais (globėjais / rūpintojais);	
II. UGDYMO ORGANIZAVIMO SRITIS		

<p>Mokytojo kvalifikacija ir nuolatinis tobulėjimas *</p>	<p>4.1. Mokytojų kvalifikacija atitinka teisės aktuose numatytus reikalavimus. 4.2. Mokytojai tikslingai tobulina bendrąsias ir specialiąsias (dalykines ir didaktines) kompetencijas.</p>	<p>Įstaigos parengtų dokumentų analizė parodė, pokalbių su administracija ir mokytojais metu paaiškėjo, kad Druskininkų M. K. Čiurlionio meno mokykloje dirbančių mokytojų kvalifikacija atitinka teisės aktuose numatytus reikalavimus, mokytojai tikslingai tobulina bendrąsias ir specialiąsias kompetencijas. Mokytojai yra skatinami kvalifikacijos tobulinimo kursuose dalyvauti aktualiomis grupėmis, ne po vieną. Yra sudarytos sąlygos tobulintis: visi gali naudoti šiam tikslui tarnybinį transportą, yra apmokamos išlaidos. Pedagogai profesionaliai ir noriai dalijasi gerąja profesine patirtimi. Pokalbiuose su mokiniais ir jų tėvais pasitvirtino informacija, kad mokytojai profesionaliai atlieka savo darbą. Kalendorinių metų pabaigoje mokytojai direktoriaus pavaduotojui ugdymui teikia veiklos ataskaitą, kurioje aptariamas ir numatomas tolimesnis kvalifikacijos tobulinimas. Focus grupės metu atsiskleidė pedagogų dalykinė profesionali kalba.</p> <p>Apibendrinus pokalbių medžiagą bei atliktų dokumentų analizę, išorės vertintojai daro išvadą, kad rodiklio „Mokytojo kvalifikacija ir nuolatinis tobulėjimas“ įvertinimo lygis – aukštas.</p>
---	--	---

<p>5. Veiklų prieinamumas</p>	<p>5.1. Nuolat vertinamas ugdymo paslaugų poreikis, koreguojama paslaugų pasiūla, užtikrinamas jų teritorinis prieinamumas.</p> <p>5.2. Sudarytos ugdymo galimybės vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, socialinę atskirtį patiriantiems ar rizikos grupės vaikams.</p> <p>5.3. Taikoma aiški ir lanksti paslaugų kainodara.</p> <p>5.4. Reguliariai atnaujinama ir pateikiama išsami informacija apie teikiamas švietimo paslaugas.</p>	<p>Išnagrinėjus Druskininkų M. K. Čiurlionio menų mokyklos pateiktus dokumentus, pasikalbėjus su mokytojais ir tėvais paaiškėjo, kad įstaigoje nuolat aptariamas ir vertinamas ugdymo paslaugų poreikis, koreguojama paslaugų pasiūla, teikiamų paslaugų kainos teikiamos Savivaldybės tarybai suderinimui. Ugdymo programos skirtos vaikams nuo 4 metų ir suaugusiems. Sudarytos sąlygos vaikams lankyti neformalaus ugdymo užsiėmimus arčiau jų gyvenamosios vietos: Leipalingyje ir Viečiūnuose. Atkreiptinas dėmesys, kad į mokyklą priimami visi pageidaujantys mokyti mokiniai, tuo pačiu ir vaikai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, patiriantys socialinę atskirtį ar priklausantys rizikos grupei. Pagirtina, kad šios grupės vaikai, esant poreikiui, priimami mokyti ir mokslo metų eigoje. Ugdymas yra individualizuojamas ir diferencijuojamas atsižvelgiant į mokinių galimybes, tamptai bendradarbiaujama su PPT specialistais dėl spec. poreikių turinčių mokinių ugdymo. Taikoma aiški ir lanksti paslaugų kainodara. Tėvai netgi išreiškė pastebėjimą, kad mokestis už teikiamas kokybiškas paslaugas galėtų būti ir didesnis.</p> <p>Išanalizavus viešai prieinamą informaciją (mokyklos internetinė svetainė, facebook puslapis) paaiškėjo, kad reguliariai atnaujinama ir pateikiama išsami informacija apie teikiamas švietimo paslaugas.</p> <p>Mokykla atsisakė nekokybiško elektroninio dienyno “Veritus”. Nuo 2021 m. planuojamas naujas elektroninis dienynas „Mano dienynas“. Svarbu, kad įstaiga priėjo prie vieningos Mokykloje įdiegtos debesies pagrindu veikiančios Microsoft Office 365 programos.</p> <p>Apibendrinus pokalbių medžiagą bei atliktų dokumentų analizę, išorės vertintojai daro išvadą, kad rodiklio „Veiklų prieinamumas“ įvertinimo lygis – aukštas.</p>
-------------------------------	--	---

<p>6. Ugdymo programa ir ugdymo planas*</p>	<p>6.1. Ugdymo programa / planas yra nuosekli / -us ir logiška / -as, parengta vadovaujantis teisės aktais. 6.2. Ugdymo programos / planai atnaujinamos / -i ar koreguojamos / -i atsižvelgiant į kintančius poreikius. 6.3. Ugdymo programoje / plane numatytose veiklose vyrauja aktyvūs (įtraukiantys) ugdymo metodai.</p>	<p>Išnagrinėjus mokyklos direktoriaus patvirtintus dokumentus: ugdymo planą ir ugdymo programas paaiškėjo, kad dokumentai parengti nuosekliai, logiškai, atitinka teisės aktus. Visos programos parengtos pagal vieningus reikalavimus, kasmet aptariamose metodinėse grupėse, esant poreikiui – atnaujinamos, tvirtinamos mokyklos direktoriaus įsakymu. Išanalizavus mokyklos ugdymo programas, mokyklos internetiniame puslapyje ir facebook paskyroje patalpintą informaciją, bei pasikalbėjus su mokiniais, mokytojais ir tėvais paaiškėjo, kad pedagogai savo kasdieniniame darbe tikslingai taiko aktyvius ugdymo metodus. Nustatyta, kad aktyvi ugdymoji veikla labiausia pasireiškia popamokinėje veikloje.</p> <p>Apibendrinus pokalbių medžiagą bei atliktų dokumentų analizę, išorės vertintojai daro išvadą, kad rodiklio „Ugdymo programa ir ugdymo planas“ įvertinimo lygis – aukštas.</p>
<p>7. Personalo vadyba</p>	<p>7.1. Mokytojų kaita vykdoma tiek, kiek būtina užtikrinti ugdymo poreikius. 7.2. Aiški tvarka ir procedūros dėl mokytojų pavadavimo, darbuotojų paieškos ir įdarbinimo. 7.3. Veikia darbuotojų motyvavimo ir kvalifikacijos tobulinimo skatinimo sistema, sudaromos sąlygos nuolatiniam mokytojų bendrųjų kompetencijų ugdymui. 7.4. Veikia mechanizmai, užtikrinantys personalo patirties perdavimą ir potencialo panaudojimą. 7.5. Įstaigoje darbuotojai jaučiasi gerai, mikroklimatas teigiamas.</p>	<p>Po pokalbių su mokyklos administracija ir mokytojais, su tėvais ir vaikais, bei išanalizavus dokumentus, paaiškėjo, kad mokykloje nėra didelės mokytojų kaitos. Išlaikomas pastovus kolektyvas. Įstaigos vadovo dokumentais patvirtintos aiškios tvarkos ir procedūros dėl mokytojų pavadavimo, darbuotojų paieškos ir įdarbinimo. Puikiai veikia darbuotojų motyvavimo ir kvalifikacijos tobulinimo skatinimo sistema, sudaromos sąlygos nuolatiniam mokytojų bendrųjų kompetencijų ugdymui. Dėl mokytojų kvalifikacijos tobulinimo tariamasi ne tik metodinėse grupėse, mokytojų tarybos posėdžių metu, bet ir stebimos pamokos, ko pasekoje tobulinama kvalifikacija atitinkamoje srityje.</p> <p>Iš pokalbių su administracija, mokytojais, kitais dalyviais, išnagrinėjus dokumentus paaiškėjo, kad sėkmingai veikia mechanizmai, užtikrinantys personalo patirties perdavimą ir jų panaudojimą. Įstaigoje vyrauja teigiamas mikroklimatas.</p> <p>Apibendrinus pokalbių medžiagą bei atliktų dokumentų analizę, išorės vertintojai daro išvadą, kad rodiklio „Personalo vadyba“ įvertinimo lygis – aukštas.</p>

--	--	--

<p>Bendradarbiavimas ir bendravimas</p>	<p>8.1. NVŠ teikėjai įtraukia bendruomenę, ypač tėvus (globėjus, rūpintojus), į veiklų planavimą. 8.2. NVŠ teikėjas yra atviras bendradarbiavimui su kitais partneriais. 8.3. Kartu su bendruomenės nariais nustatomas ugdymo priemonių, edukacinių aplinkų kūrimo poreikis. 8.4. Bendruomenė turi galimybę vertinti ugdymo paslaugų kokybę ir teikti pasiūlymus jai užtikrinti.</p>	<p>Išnagrinėjus Druskininkų M. K. Čiurlionio menų mokyklos pateiktus dokumentus, pakalbėjus su administracija, tėvais, mokiniais ir mokytojais, paaiškėjo, kad mokyklos bendruomenės nariai tikslingai įtraukiami į veiklų planavimą. Mokykla inicijuoja rezultatyvų bendradarbiavimą su socialiniais partneriais ir tuo pačiu yra atviras naujiems jų pasiūlymams. Kartu su mokyklos bendruomenės nariais, veikdami per mokytojų tarybą, metodines grupes priima sprendimus dėl ugdymo priemonių įsigijimo, ugdymo aplinkų kūrimo. Ši mokykla sėkmingai užtikrina galimybę bendruomenės nariams vertinti teikiamų paslaugų kokybę, teikti siūlymus, į kuriuos administracija atsižvelgia priimdama sprendimus.</p> <p>Apibendrinus pokalbių medžiagą bei atliktų dokumentų analizę, išorės vertintojai daro išvadą, kad rodiklio „Bendradarbiavimas ir bendravimas“ įvertinimo lygis – aukštas.</p>
---	---	---

<p>9. Ugdymo individualizavimas *</p>	<p>9.1. Mokytojas skatina ugdytinius išsikelti asmeninius tikslus ir atpažinti pažangą jų siekiant. 9.2. NVŠ teikėjas turi, vykdo, pritaiko programas, pritaikytas specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams. 9.3. Ugdymo procesas yra individualizuotas ir lankstus, esant tam tikroms situacijoms gali vykti ne pagal išankstinį planą, tačiau veiklos dera su planuotu turiniu.</p>	<p>Pasikalbėjus su focus grupių dalyviais ir išnagrinėjus Druskininkų M. K. Čiurlionio menų mokyklos pateiktus dokumentus paaiškėjo, kad mokytojo kasdieninė veikla orientuota į mokinių skatinimą išsikelti asmeninius ugdymo tikslus, stebėti ir įsivertinti savo asmeninę pažangą. Remiantis duomenimis nustatyta, kad šioje mokykloje mokiniai konsultuojami studijų ir karjeros klausimais, jiems sudarytos sąlygos ruošti aukštesnėms studijoms pasirinktoje meno srityje mokantis šiose programose: „Pagrindinio išplėstinio muzikinio ugdymo programa“ ir „Dailės išplėstinio meninio ugdymo programa“. Visi mokytojai yra išklaušę specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kursus. Parengtas programas sėkmingai pritaiko darbui su spec. poreikių mokiniais. Ugdymas sėkmingai organizuojamas ir ne mokyklos aplinkose: parkuose, ligoninėje ir kt.</p> <p>Apibendrinus pokalbių medžiagą bei atliktų dokumentų analizę, išorės vertintojai daro išvadą, kad rodiklio „Ugdymo individualizavimas“ įvertinimo lygis – aukštas.</p>
---------------------------------------	---	--

III. UGDYMO(SI) APLINKOS SRITIS		
10. Fizinė ugdymo(si) aplinka ir priemonės *	<p>10.1. Ugdymo erdvės yra saugios.</p> <p>10.2. NVŠ teikėjas turi ugdymo programų specifikai pritaikytas aplinkas. Jei patalpose vykdomos kelios programos, erdvės lengvai pritaikomos pagal programos specifiką.</p> <p>10.3. Ugdymui organizuoti turima reikalinga įranga ir priemonės, kurios atitinka programos turinį ir ugdytinių amžių.</p> <p>10.4. Patalpos pritaikytos mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių.</p> <p>10.5. Įrengtos poilsio ir bendravimo zonos.</p> <p>10.6. Vaikai patys dalyvauja kuriant ugdymo aplinką.</p>	<p>Mokyklos patalpos ką tik atnaujintos, pritaikytos mokykloje įgyvendinamų programų vykdymui, aplinkos saugios, pritaikytos mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių. Įrengtas pandusas, teleskopinis keltuvas padedantis patekti ant scenos. Iš pokalbių su mokinių tėvais, mokiniais, mokytojais išryškėjo, kad bendruomenė labai didžiuojasi savo mokykla, puikiai pritaikytomis erdvėmis mokymuisi ir poilsiui. Mokykla aprūpinta naujais instrumentais, dailės priemonėmis, įrengtos kompiuterizuotos animacijos ir solfedžio klasės. Mokiniai dalyvauja kuriant ugdymo aplinką, teikia siūlymus. Mokinių siūlymu, įrengtos pamokų ruošimo, bendravimo, poilsio zonos. Mokyklos patalpas, aplinką nuolat puošia mokinių kūrybiniai darbai. Mokyklos aplinka skatina vaikus didžiuotis savo mokykla, mokykloje jie jaučiasi puikiai, todėl į mokyklą eina su malonumu. Tėvai pažymėjo, kad vaikai mokykloje jaučiasi saugūs: puiki aplinka, malonūs mokytojai, rūpestingi mokyklos vadovai. Didelis dėmesys skiriamas mokinių saugumui, mokyklos internetinėje svetainėje veikia patyčių dėžutė, kurioje mokiniai anonimiškai gali informuoti apie problemas. Mokykloje mokiniai jaučiasi saugūs, gali išreikšti savo nuomonę, teikti pasiūlymus, rodyti iniciatyvą. Nėra gauta nusiskundimų dėl patyčių.</p> <p>Apibendrinus pokalbių medžiagą, atlikus pateiktų dokumentų analizę, išorės vertintojai daro išvadą, kad rodiklio „Ugdymo(si) aplinkos sritis“ įvertinimo lygis – aukštas.</p>
11. Psichologinė aplinka *	<p>11.1. Kuriama ir palaikoma vaiko emocinį ir intelektualinį ugdymą skatinanti aplinka.</p> <p>11.2. Vaikų, mokytojų ir vadovų tarpusavio santykiai grindžiami pagarba ir pasitikėjimu.</p> <p>11.3. Vaikas turi galimybę rodyti iniciatyvą, jaučiasi saugus ir pasitikintis savimi bei kitais, gali išreikšti savo nuomonę.</p>	
IV. LYDERYSTĖS IR VADYBOS SRITIS		
12. Vizija, misija, tikslai 13. Duomenimis grįstas sprendimų priėmimas	<p>12.1. Teikėjo misija, vizija, filosofija ir tikslai atliepia nacionalinius ir savivaldybės strateginius dokumentus bei teisės aktus, reglamentuojančius NVŠ nuostatas.</p> <p>12.2. Darbuotojai žino veiklos tikslus, pripažįsta ir prisiima atsakomybę už jų įgyvendinimą.</p> <p>13.1. Tyrimų, anketų, į(si)vertinimo ir kt. duomenys naudojami veikloje, remiantis jais tobulinamos ir kuriamos naujos ugdymo programos, gerinama jų kokybė.</p> <p>13.2. Duomenys naudojami tobulinant NVŠ teikėjo strategiją, metinius veiklos ir ugdymo planus.</p>	<p>Išanalizavus mokyklos pateiktus dokumentus, nustatyta, kad mokyklos misija ir vizija atitinka neformaliojo švietimo įstaigų veiklą reglamentuojančius dokumentus, mokyklos strateginės veiklos tikslai dera su steigėjo strateginiais dokumentais. Iš pokalbio su mokytojais išryškėjo, kad darbuotojai žino veiklos tikslus, jų įgyvendinimui sudaryta daugybė grupių. Matosi pirmieji mokytojų lyderystės, daigeliai. Mokyklos vadovai sudaro sąlygas mokytojų lyderystei atsirasti. Iš pokalbio su mokytojais ir vadovais išryškėjo, kad mokytojai imasi iniciatyvos ir prisiima atsakomybę joms įgyvendinti. Mokyklos vadovai išryškino</p>

	<p>13.3. NVŠ teikėjo biudžetas ir materialiniai ištekliai tvarkomi skaidriai ir tikslingai, laikantis teisės aktų nustatytų reikalavimų.</p>	<p>iniciatyvas iš mokytojų ir vaikų, nurodė mokytojų priimtą atsakomybę už mokyklos tikslų įgyvendinimą. Kai kurie mokytojai sudaro puikias sąlygas mokinių lyderystei, skatina mokinių atsakomybės prisiėmimą už ugdymosi veiklas ir rezultatus. Mokykla atliko porą apklausų. Atlikta nuotolinio mokymo apklausa, psichosocialinių rizikos veiksnių vertinimas. Iš pateiktų duomenų ir pokalbių matyti, kad duomenys naudojami mokyklos strateginio, metinio veiklos, ugdymo planų tobulinimui.</p> <p>Apibendrinus pokalbių medžiagą, atlikus pateiktų dokumentų analizę išorės vertintojai daro išvadą, kad rodiklio „Lyderystės ir vadybos sritis“ įvertinimo lygis – aukštas.</p>
--	--	---

**NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO TEIKĖJO KOKYBĖS VERTINIMO
IŠVADA**

DRUSKININKŲ MIKALOJAUS KONSTANTINO ČIURLIONIO MENO MOKYKLA

Stiprieji veiklos rodikliai ir / ar jų aspektai	Tobulintini veiklos rodikliai ir / ar jų aspektai
1. NVŠ teikėjas turi ugdymo programų specifikai pritaikytas aplinkas. Jei patalpose vykdomos kelios programos, erdvės lengvai pritaikomos pagal programos specifiką	1. Darbuotojai žino veiklos tikslus, pripažįsta ir prisiima atsakomybę už jų įgyvendinimą. (Plėsti pasidalytą lyderystę, kad ją įgyvendintu visi mokytojai ir skatintu lyderystei mokinius)
2. Ugdymosi tikslai, pasiekimai ir jų vertinimas	2. Tyrimų, anketų, į(si)vertinimo ir kt. duomenys naudojami veikloje, remiantis jais tobulinamos ir kuriamos naujos ugdymo programos, gerinama jų kokybė. (Reikėtų daugiau atlikti tyrimų).
3. Ugdymo individualizavimas	3. Mokytojai tikslingai tobulina bendrąsias ir specialiąsias (dalykines ir didaktines) kompetencijas.
4. Bendradarbiavimas ir bendravimas	
5. Veiklų prieinamumas	
